

02.11.2022

EM2022/114
EM2022/132

BETÆNKNING

Afgivet af Erhvervs- og Råstofudvalget

vedrørende

(EM2022/114) Forslag til: Inatsisartutbeslutning om at Grønlands Selvstyre tilslutter sig Forslag til Lov om ændring af lov om arbejdsmiljø i Grønland

Fremsat af Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender

Og

(EM2022/132) Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udbede Arbejdsmiljørådet om en udtalelse om, hvordan sygefraværet kan nedbringes gennem konkrete tiltag, der kan forbedre arbejdsmiljøet og trivslen på arbejdspladsen. Udtalelsen skal også komme med anbefalinger til, hvordan tiltagene skal koordineres og implementeres.

Fremsat af Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraterne

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Mariane Paviassen, Inuit Ataqatigiit, formand

Medlem af Inatsisartut Aqqalu Jerimiassen, Atassut, næstformand

Medlem af Inatsisartut Lars Poulsen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Knud Mathiassen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Naleraq

Medlem af Inatsisartut Hans Aronsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Dines Mikaelsen, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen den 11. oktober under EM2022 gennemgået forslagene.

(EM2022/114)

Forslagets indhold og formål

Med forslaget opdateres Arbejdsmiljøloven i Grønland. Hjemmelsbestemmelserne til en række eksisterende bekendtgørelser tydeliggøres. Herudover indeholder forslaget bl.a. et styrket fokus på psykisk arbejdsmiljø, hvor det præciseres i lovens formålsbestemmelse, at loven omfatter såvel psykisk som fysisk arbejdsmiljø, en modernisering af reglerne om virksomhedens sikkerheds- og sundhedsarbejde, Et øget fokus på forebyggelse af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer i forbindelse med den lovpligtige arbejdspladsvurdering (APV), at visse former for frivilligt arbejde undtages fra reglerne om organisering af virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde og arbejdspladsvurdering, at arbejdsgivere, der lader arbejde udføre på byggepladser, skal samarbejde med bygherren, En ændring af klageadgangen, således at klager over Arbejdstilsynet afgørelser til Grønlandske virksomheder fremover skal indbringes for Arbejdsmiljøklagenævnet i stedet for beskæftigelsesministeren, og at bødeniveauet for overtrædelse af arbejdsmiljøloven i Grønland forhøjes på samme måde, som det i 2015 og 2019 er sket i den danske arbejdsmiljølov.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der var ved førstebehandlingen bred enighed om, at det er vigtigt, at arbejdsmiljølovgivningen tilpasses de løbende forandringer på arbejdsmarkedet. Der var således generel tilslutning til forslaget.

Høring

Beskæftigelsesministeriet har i bilag 3 til forslaget redegjort for den gennemførte høring. I Grønland har følgende været hørt i perioden 23. februar til 8. april 2022:

AK (Tjenestemandsföreningen), Arbejdsmiljørådet i Grønland, ASG (Akademikernes Sammenslutning i Grønland), Foreningen Grønlandske børn, Global Dignity Greenland, Grønlands Erhverv, IMAK (Lærernes Fagforening), Inooqat, KNAPK (Fagforening for fiskere og jægere), Kommunerne i Grønland, KRK INUA, Mind Your Own business CSR, MIO, NPK (Pædagogernes Fagforening), PK (Sygeplejerskernes Fagforening), Red barnet, Rigsombudsmanden i Grønland, SIK (Lønmodtagernes forbund).

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget noterer sig, at der er tale om et ganske omfangsrigt materiale, hvilket også blev bemærket under førstebehandlingen i Inatsisartut. Udvalget skal dog anerkende den systematiske og grundige gennemgang af lovforslagets hovedpunkter (side 19-84 i bilag 2 til beslutningsforslaget). Til hvert enkelt punkt gennemgås først gældende ret, derefter beskrives Ministeriets overvejelser, hvorefter den foreslåede ordning for det pågældende punkt præsenteres.

Udvalget har noteret sig, at det endvidere fremgår, at Beskæftigelsesministeriet vil udarbejde informationsmateriale om lovændringerne, indeholdende en oversigt over de nye ændringer og konsekvenser. Materialet vil blive lagt på Arbejdstilsynet i Grønlands hjemmeside, samt at der

vil blive udgivet en lovbekendtgørelse i forlængelse af de nye lovændringer, således at det bliver nemmere at danne sig et overblik over de gældende regler i lov om arbejdsmiljø i Grønland.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at dette ikke vurderes at have nævneværdige økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for den offentlige forvaltning, erhvervslivet eller befolkningen i Grønland. På baggrund af Arbejdstilsynets oplysninger forventer Justitsministeriet, at lovforslaget vil betyde begrænsede merudgifter på Justitsministeriets område, der vil kunne holdes inden for Justitsministeriets egen ramme.

Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller forslaget til **vedtagelse**.

(EM2022/132)

Forslagets indhold og formål

Forslagsstiller ønsker med forslaget at pålægge Naalakkersuisut at bede Arbejdsmiljørådet om en udtalelse – og herunder anbefalinger – til, hvordan sygefraværet kan nedbringes ved forbedring af trivslen og arbejdsmiljøet, samt hvordan tiltagene kan implementeres.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der var ved førstebehandlingen bred opbakning til forslaget. Naalakkersuisut støttede ligeledes forslaget.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget noterer sig den brede opbakning til, at Naalakkersuisut i forlængelse af opdateringen af arbejdsmiljøloven for Grønland, involverer Arbejdsmiljørådet, med henblik på at høre deres anbefalinger til, hvordan sygefraværet kan nedbringes. Der var ved førstebehandlingen en bred og facetteret debat om, hvilke forhold der typisk kan belaste henholdsvis forbedre arbejdsklimaet på arbejdspladserne; arbejdstid, mobning ledelse mv. blev nævnt. Det er dog udvalgets grundlæggende holdning, at Arbejdsmiljørådet ud fra sin faglige tilgang til området, skal have mulighed for, frit at fokusere på det eller de emnefelt, som rådet finder relevante.

Udvalget skal i den forbindelse bemærke, at regulering af arbejdstid og ferie ikke sker i arbejdsmiljølovgivningen. Bortset fra bestemmelser om hvileperiode og fridøgn, som reguleres i Arbejdsmiljølovens kapitel 8, er arbejdstiden, herunder den ugentlige arbejdstid, antallet af arbejdsdage pr uge osv. reguleret i overenskomster indgået mellem arbejdsmarkedets parter. På samme måde er placering af ferie kun i begrænset omfang reguleret ved lov. Ferieloven regulerer f.eks. således, hvorledes ferie optjenes og dens længde. I forhold til ferieperioden er det f.eks. fastsat ved lov, at "hovedferien" (min. 3 ugers sammenhængende ferie) fra lønmodtagerens side kan kræves afholdt fra 1. februar til 30. september. Ferie reguleres med andre ord ikke i arbejdsmiljølovgivningen.

Ovenstående konstatering udelukker dog ikke, at Arbejdsmiljørådet i kraft af sin sammensætning af medlemmer med stor indsigt i, ikke blot, arbejdsmiljøområdet, men også forhold på arbejdsmarkedet generelt, kan bidrage med indsigt og viden, som kan være relevant for Naalakkersuisuts arbejde med forhold, som ligger uden for arbejdsmiljøområdet. Udvalget skal derfor opfordre Naalakkersuisut til, i højere grad, at inddrage Arbejdsmiljørådet når der påtænkes igangsat initiativer på arbejdsmarkedets område. En inddragelse af rådet kunne herunder ske med henblik på at sikre, at lovgivningsinitiativer tilpasses den grønlandske virkelighed, som ikke altid er direkte sammenlignelig med f.eks. danske eller europæiske forhold.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Forslagsstiller anfører, at en involvering af Arbejdsmiljørådet bør, for Naalackersuisuts vedkommende, kunne ske inden for den nuværende økonomiske ramme. Naalackersuisut har ikke haft kommentarer hertil. Udvalget bemærker endvidere, at Arbejdsmiljørådets bevilling gives via den danske finanslov. Bevillingen har siden 2014 været på 300.000 kr. Bortset fra i 2015, hvor ca. 298.000 kr. blev udmøntet, har forbruget ligget på 30-70% af bevillingen.

Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller forslaget til **vedtagelse**.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslagene til 2. behandling.

Mariane Paviassen

Mariane Paviassen
Formand

Aqqalu Jerimiassen

Aqqalu Jerimiassen
Næstformand

Lars Poulsen

Lars Poulsen

Knud Mathiassen

Knud Mathiassen

Pele Broberg

Pele Broberg

Hans Aronsen

Hans Aronsen

Dines Mikaelson

Dines Mikaelson